

ÎNTREBARE PARLAMENTARĂ

Nr.4854A/15.04.2026

Către: Domnul Alexandru Nazare, Ministrul Finanțelor

De la: Sebastian-Ioan Burduja, Deputat PNL, Circumscripția Electorală Nr. 42 București

Obiectul întrebării: Evaluarea financiară și demersurile Ministerului Finanțelor privind recuperarea patrimoniului Fundației Emanuil Gojdu din Budapesta

Stimate domnule ministru,

Emanuil Gojdu a lăsat prin testamentul din 1869 o avere semnificativă — constând în proprietăți imobiliare în centrul Budapestei (complexul Gozsdu udvar, aproximativ 60.000 mp), depozite bancare, acțiuni și titluri de valoare — destinată „acelei părți a națiunii române din Ungaria și Transilvania care aderă la credința ortodoxă răsăriteană”. Testamentul prevedea cicluri de capitalizare de 50 de ani, cu funcționare până în 2070. În 1911, averea echivala cu 2,5 tone de aur fin. Estimările actuale ale patrimoniului variază între 1 și 7 miliarde de euro.

Obligația Ungariei de a restitui acest patrimoniu decurge din art. 249 al Tratatului de la Trianon (1920) și din acordul bilateral din 1937, ratificat de ambele state. Niciuna dintre aceste obligații nu a fost executată. Patrimoniul a fost naționalizat de guvernul comunist al Ungariei în 1952, privatizat în 1999 la un preț derizoriu de aproximativ 2,5 milioane de euro și renovat ulterior. România nu a reușit să înscrie litigiul în cartea funciară din Budapesta, ceea ce a permis vânzarea fără obiecțiuni.

Parlamentul României a respins în 2006 acordul bilateral din 2005 (OUG 183/2005) prin care România ar fi renunțat la orice pretenții. Prin această respingere, drepturile financiare ale statului român subzistă integral.

Venirea la putere a premierului Péter Magyar în Ungaria, pe un program pro-european și pro-stat de drept, creează condiții favorabile, pentru prima dată în trei decenii, pentru redeschiderea acestui dosar.

Având în vedere aceste considerente, în temeiul art. 112 alin. (1) din Constituția României, republicată, precum și al art. 194-201 din Regulamentul Camerei Deputaților, cu modificările și completările ulterioare, vă adresez, în scris, următoarele întrebări:

1. Dispune Ministerul Finanțelor de o evaluare actualizată a patrimoniului Fundației Gojdu din Budapesta, incluzând valoarea de piață a proprietăților imobiliare, a depozitelor bancare și a celorlalte active menționate în testamentul din 1869? Dacă nu, se intenționează realizarea unei astfel de evaluări?
2. A fost evidențiat patrimoniul Fundației Gojdu în vreo formă contabilă sau extracontabilă ca activ al statului român sau ca creanță a României față de Ungaria? Care este tratamentul fiscal și contabil al acestei creanțe din perspectiva finanțelor publice?

3. Există sau au existat, în cadrul Ministerului Finanțelor, analize privind impactul financiar al nerecuperării patrimoniului Gojdu asupra bugetului de stat, inclusiv cuantificarea pierderilor generate de neperceperea veniturilor din administrarea activelor pe parcursul ultimelor decenii?
4. A alocat Ministerul Finanțelor resurse bugetare pentru susținerea demersurilor juridice de recuperare a patrimoniului, cum ar fi finanțarea consultanței juridice internaționale, a procedurilor de arbitraj sau a acțiunilor în instanțele ungare? Dacă nu, se intenționează o astfel de alocare?
5. Care este poziția Ministerului Finanțelor cu privire la eventualitatea unei compensații financiare din partea statului ungar, în ipoteza în care restituirea în natură a proprietăților nu mai este posibilă? Există un cadru juridic aplicabil pentru negocierea și încasarea unei astfel de compensații?
6. Există la nivelul Ministerului Finanțelor o evidență a acordurilor bilaterale din 1924, 1930 și 1937 și a obligațiilor financiare neonorate de Ungaria în baza acestora?
7. Consideră Ministerul Finanțelor oportună participarea sa în cadrul unui grup de lucru interinstituțional dedicat recuperării patrimoniului Gojdu, alături de Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Justiției, Fundația Gojdu din Sibiu și Biserica Ortodoxă Română?

Cu respectul meu,

Sebastian-Ioan BURDUJA

Deputat PNL